

Aan Provinciale Staten

DATUM	5 maart 2019	REFERENTIE	Susan Kreuger
ONS NUMMER	81E485DB	DOORKIESNUMMER	0302583117
NUMMER PS		E-MAILADRES	susan.kreuger@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1. Voortgangsbrief luchtruimherziening najaar 2018 en 2. opbrengst verkenningfase Luchtvaartnota en bloemlezing	PORTEFEUILLEHOUDER	Pennarts-Pouw

Onderwerp: Luchtvaartnota en luchtruimherziening, rol provincie Utrecht

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Met deze Statenbrief informeren wij u over de rol van de provincie Utrecht in relatie tot de ontwikkelingen rondom de landelijke luchtvaartnota 2020-2050 en de luchtruimherziening.

Aanleiding en voorgeschiedenis

Van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I en W) hebben wij de Voortgangsbrief Luchtruimherziening najaar 2018 met bijlagen en de opbrengst van de verkenningfase Luchtvaartnota 2020-2050 ontvangen. Deze zijn door het ministerie naar de Tweede Kamer is gestuurd. In de brieven wordt uitgebreid ingegaan op de voortgang met betrekking tot de luchtruimherziening en de Luchtvaartnota. De provincies zijn bij dit dossier betrokken. Beide brieven zijn ter informatie bijgevoegd.

Essentie/ samenvatting:

In de vigerende luchtvaartwetgeving ligt de nadruk op het instrumentarium rond luchthavens. De vliegveiligheid is het uitgangspunt bij de regelgeving, aangevuld met geluidhinder en externe veiligheid. Het Rijk is verantwoordelijk voor de nationale vliegvelden, zoals Schiphol en Lelystad. De provincies zijn bevoegd voor de locaties van de regionale vliegvelden, zoals Hilversum en Soesterberg en het tijdelijk en incidenteel gebruik van start- en landingslocaties. De provincie heeft geen zeggenschap over het overvliegend verkeer. Dit ligt geheel bij het Rijk.

De provincies hebben wel zeggenschap over de inrichting van de fysieke leefomgeving en de zorg voor een optimale balans tussen de diverse belangen die binnen deze leefomgeving spelen. Ook binnen de provincie

Utrecht is er, vanwege de veranderingen in de taken op het gebied van de fysieke leefomgeving en natuur, sprake van een toenemende druk vanuit de luchtvaart op de fysieke leefomgeving. Om deze reden hebben wij bij het ministerie, samen met een aantal andere provincies, aangedrongen op mogelijkheden om onze gezamenlijke bestuurlijke mening op dit onderwerp te laten horen. Mede als reactie hierop heeft eind 2018 overleg plaatsgevonden met de provinciale bestuurders. In dit overleg is onder andere afgesproken dat per provincie een kerngroep wordt ingericht met als doel het elkaar informeren, ondersteunen en faciliteren bij het vormgeven van de maatschappelijke participatie in de regio. Voor de kerngroep van de provincie Utrecht zijn vertegenwoordigers van de regio Eemland, West Utrecht, de NMU en de recreatieschappen benaderd. Daarnaast worden provincies door het ministerie van I en W in de gelegenheid gesteld om ook vanuit hun bestuurlijke rol input te geven bij de totstandkoming van de Luchtvaartnota en de Luchtruimherziening. De Luchtvaartnota en de Luchtruimherziening zijn dus nog in de maak, en de provincies worden, dankzij de gemaakte afspraken, in staat gesteld hierbij inbreng te leveren.

De betrokkenheid van de provincie Utrecht bij luchtvaartontwikkelingen loopt via de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol (BRS), een samenwerkingsverband van 43 gemeenten en 4 provincies. De BRS heeft een gezamenlijk standpunt ingenomen ten aanzien van de toekomstontwikkelingen rond Schiphol. De BRS roept het kabinet op om eerst de huidige situatie rond Schiphol goed te regelen, voordat er over een uitbreiding van Schiphol wordt gesproken. Voor de langere termijn zijn er nog te veel onzekerheden. Dit moet eerst worden uitgezocht voordat er besluiten voor de langere termijn kunnen worden genomen. Via de Omgevingsraad Schiphol (ORS), waar ook de provincie Utrecht lid van is, is deelgenomen aan de internetconsultatie over de toekomst van Schiphol en de luchtvaart in Nederland. De minister van I en W heeft de ORS om advies gevraagd ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden van Schiphol. Vanwege de verschillende belangen binnen de ORS heeft de Omgevingsraad Schiphol geen advies uit kunnen brengen omdat de deelnemende gemeenten en provincies en de omwonenden eerst een aantal verbeteringen doorgevoerd willen zien, zoals het terugbrengen van het aantal nachtvluchten en aanscherping van de regels waardoor de luchtvaartsector minder vaak de Aalsmeerbaan en de Zwanenburgbaan kunnen inzetten. De gebruikers van de luchthaven, die ook lid zijn van de ORS dringen juist aan op meer ontwikkelruimte. Dit betekent dat het besluit over de groei van Schiphol bij de minister van I en W komt te liggen. Zij zal de komende maanden een uitspraak moeten doen over o.a. de groei van Schiphol.

In onderstaande alinea leest u een samenvatting van de inbreng van de provincie Utrecht.

De provincie Utrecht pleit ervoor, dat de hinder in gebieden die buiten de wettelijke vastgestelde geluidscontouren wordt ondervonden, bij discussies over geluidhinderbeperking wordt betrokken. Ook in deze gebieden wordt steeds meer overlast ervaren en moet de hinder zoveel mogelijk worden beperkt. Dit kan onder meer door vliegtuigen zo snel mogelijk na het starten hoger te laten vliegen en de landende vliegtuigen zo laat mogelijk laag te laten vliegen. Nachtvluchten moeten beperkt worden toegestaan. Daarnaast moet spreiding van de hinder van luchtvaart zoveel mogelijk worden voorkomen. Eveneens pleiten wij ervoor dat de werkelijke kosten en de gebruikelijke belastingen, zoals BTW en belasting op brandstof, in de ticketprijs wordt doorberekend. Hierdoor wordt het vervoer over land, voor afstanden tot ca. 800 km, aantrekkelijker dan door de lucht. De optie voor de langere termijn, een luchthaven in zee, moet verder onderzocht worden. Tenslotte vindt de provincie Utrecht het belangrijk dat wij (mede)zeggenschap krijgen over het gebruik van vliegtuigen in de onderste laag van het luchtruim. Dit laagvliegend verkeer beïnvloedt het gebruik van de gronden en de natuurwaarden en beïnvloedt daarmee de provinciale belangen.

Meetbaar/ beoogd beleidseffect

- Bijdrage aan een gezonde en veilige leefomgeving namelijk meerjarendoel "3,4,4 Beperken overlast vliegverkeer".

Financiële consequenties

Geen

Vervolgprocedure/voortgang

Proces

- Met provincies is begin februari 2019 een inhoudelijk gesprek met de minister geweest over de thema's en governance in het kader van de Luchtvaartnota en Luchtruimherziening. Hier zijn de wensen van de 12 provincies naar voren gebracht. 23 mei vindt het vervolggesprek plaats.
- Luchtvaartnota: sept 2019 aanbieden kabinetstandpunt aan Tweede Kamer: vaststelling eind 2019;
- Luchtruimherziening: In 2019 wordt het startbesluit (voorjaar) en de variantennotitie (najaar) aan de Tweede Kamer aangeboden.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie/ Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,